

Peiling Wereldvluchtelingendag *rapportage*

M260444

André Kamphuis
Eveline Nel

26-6-2026

a.kamphuis@motivaction.nl
e.nel@motivaction.nl

Inhoud

Achtergrond	3
Methode en opzet	4
Conclusies	7
Resultaten	8
Bijlagen	16

Achtergrond

In opdracht van VluchtelingenWerk Nederland (hierna: VluchtelingenWerk), heeft Motivaction International bv een onderzoek uitgevoerd naar de houding tegenover mensen met een vluchtachtergrond onder Nederlanders van 18 t/m 80 jaar. Daarbij is specifiek gekeken naar de invloed op die houding van eerder contact met iemand met een vluchtachtergrond en het wonen in de buurt van een azc.

Doelstelling

Het onderzoek heeft als doel:

VluchtelingenWerk Nederland inzicht geven in de meningen over en ervaringen met contacten met mensen met een vluchtachtergrond.

Methode en opzet

Doelgroep, steekproef en representativiteit

Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van Nederlanders van 18 t/m 80 jaar. 1.009 respondenten hebben de online vragenlijst volledig ingevuld. Hiervan heeft n=540 wel eens contact gehad met iemand met een vluchtachtergrond, en woont n=95 in een postcode waar een azc is gevestigd*.

De steekproef is representatief voor opleiding, leeftijd, geslacht, regio (Nielsen), sociaal milieu (segmenten van de bevolking met een eigen waardenoriëntatie op basis van het [Mentality-model](#)) en alle interacties hiertussen. Deelnemers zijn geselecteerd om een goede afspiegeling van de Nederlandse bevolking te verkrijgen op al deze kenmerken. Waar nodig is achteraf de steekproef gewogen op deze kenmerken. Als ijkbestand voor de weging is gebruikgemaakt van de Gouden Standaard van het CBS en voor de verdeling van de sociale milieus de tweejaarlijkse schriftelijke Maturity-metingen van Motivaction.

Vragenlijst, dataverzameling en veldwerkperiode

De vragenlijst met 7 vragen is in samenwerking met VluchtelingenWerk opgesteld. Het veldwerk is uitgevoerd tussen 12 en 18 mei 2026 als onderdeel van de maandelijkse omnibus-meting. In deze meting worden vragen van verschillende opdrachtgevers voorgelegd aan respondenten.

**Op de volgende pagina lichten we deze doelgroepindeling verder toe.*

Methode

Kwantitatief onderzoek
Online vragenlijst

Werving

Via het online panel van
Motivaction: StemPunt

Doelgroep & steekproef

Nederlanders 18-80 jaar,
n=1.009

Veldwerkperiode

12 t/m 18 mei 2026

Vragenlijst

7 vragen

Representativiteit

O.b.v. opleiding, leeftijd,
geslacht, regio, sociaal
milieu en alle interacties
hiertussen

Methode en opzet – doelgroepen VluchtelingenWerk Nederland

Indeling van doelgroepen

In dit onderzoek worden antwoorden vergeleken van mensen die ooit een persoon meteen vluchtachtergrond hebben gesproken met die van mensen die dat nooit hebben meegemaakt. Onderstaande stelling is gebruikt om dit onderscheid te maken (zie grafiek). **55% van de Nederlanders had dus ooit contact met iemand met een vluchtachtergrond.**

Ook is er gekeken of mensen in die in de buurt wonen van een azc anders antwoorden dan mensen die niet dichtbij een azc wonen. Om dit onderscheid te maken is gekeken of mensen in een 4-positie postcode (cijfers, geen letters) wonen waar een azc gevestigd is. Het kan hierbij gaan om een regulier azc of een noodopvang. Om te bepalen of iemand in het postcode van een azc woont is gebruik gemaakt van een officiële lijst met azc's en noodopvanglocaties van het COA. **9% van de Nederlanders woont momenteel in hetzelfde postcode als een azc.**

Heb je wel eens contact gehad met (een) vluchteling(en) in Nederland?

(Basis – allen, n=1.009)

Leeswijzer

Verschillen tussen doelgroepen

Per vraag geven we de resultaten visueel weer op totaalniveau. Waar we significante en relevante verschillen zien tussen verschillende doelgroepen benoemen we dit tekstueel. Dit duiden we aan met onderstaand pictogrammen:

Significante verschillen tussen mensen die wél al eens contact hebben gehad met iemand met een vluchtachtergrond en zij die nog nooit contact hebben gehad met iemand met een vluchtachtergrond

Significante verschillen tussen mensen die in een postcode wonen waar een azc is gevestigd, en zij die niet in zo'n postcode wonen

Grafiektitels

Iedere grafiek vermeldt de steekproefomvang; 'n': het aantal respondenten waarop de resultaten in de grafiek betrekking hebben. Daarnaast staat bij de grafieken een 'basis'. De basis beschrijft aan welke respondenten de vraag is voorgelegd: alle respondenten of een specifieke subgroep.

Percentages

Bij sommige grafieken telt het totaal niet op tot 100%. Dit komt door afrondingsverschillen of doordat er sprake is van een vraag waarbij men meerdere antwoorden mocht aanvinken.

In verband met de leesbaarheid van de grafieken worden lage percentages die buiten de lay-out van de grafiek vallen, niet weergegeven.

Mensen die al eerder contact hebben gehad met iemand met een vluchtachtergrond hebben vaker een positieve houding tegenover mensen met een vluchtachtergrond. Deze groep vindt het vaker prima als er bij hen in de buurt een azc zou komen, vindt vaker dat mensen met een vluchtachtergrond in Nederland moeten kunnen blijven wonen, en vindt vaker dat mensen met een vluchtachtergrond een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. De groep vindt Nederland *minder vaak* te vol om mensen met een persoon met een vluchtachtergrond.

Contact met mensen met een vluchtachtergrond ontstaat vaak spontaan of via werk. Wie eerder contact had, staat vaker open voor nog een ontmoeting.

- Van de mensen die wel eens contact heeft gehad met een persoon met een vluchtachtergrond, geeft 75% aan dat dat in het afgelopen jaar was.
- Contact met mensen met een vluchtachtergrond komt het vaakst door een spontane ontmoeting of via werk (beide 33%).
- Drie op de vijf Nederlanders staat enigszins of heel erg open voor een ontmoeting met een persoon met een vluchtachtergrond (59%). 19% van de mensen staat hier helemaal niet voor open.
- Mensen die al eerder contact hebben gehad met een persoon met een vluchtachtergrond, staan hier ook vaker voor open (73% vs. 40% bij mensen die geen eerder contact hadden).

Mensen die eerder contact hadden met mensen met een vluchtachtergrond, hebben structureel positievere opvattingen over integratie, bijdrage aan de samenleving en opvang in de buurt van mensen met een vluchtachtergrond.

- Mensen die al eerder contact hebben gehad met een persoon met een vluchtachtergrond hebben vaker een positievere houding tegenover mensen met een vluchtachtergrond; zo zijn zij het vaker eens met de stellingen dat mensen met een vluchtachtergrond betaald werk moeten mogen doen om te integreren in de samenleving, dat er in de media te weinig aandacht is voor positieve verhalen over mensen met een vluchtachtergrond in Nederland, dat het ontmoeten van mensen met een vluchtachtergrond het beeld over hen op een positieve manier kan veranderen, dat mensen met een vluchtachtergrond een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de Nederlandse samenleving en dat de meeste personen met een vluchtachtergrond snel willen meedoen in de Nederlandse samenleving.
- Deze groep vindt het ook vaker prima als er bij hen in de buurt een azc zou komen, vindt vaker dat mensen met een vluchtachtergrond in Nederland moeten kunnen blijven wonen en vindt Nederland minder vaak te vol om mensen met een vluchtachtergrond op te vangen.
- Ook mensen die in hetzelfde postcodegebied wonen als een azc geven vaker aan het er helemaal mee eens te zijn dat het ontmoeten van een persoon met een vluchtachtergrond het beeld over mensen met een vluchtachtergrond op een positieve manier kan veranderen. Ze zijn het er ook vaker helemaal mee eens met dat mensen met een vluchtachtergrond betaald werk moeten kunnen doen.

Resultaten

Drie vierde van de mensen die contact hadden met een vluchteling, had dat in het afgelopen jaar

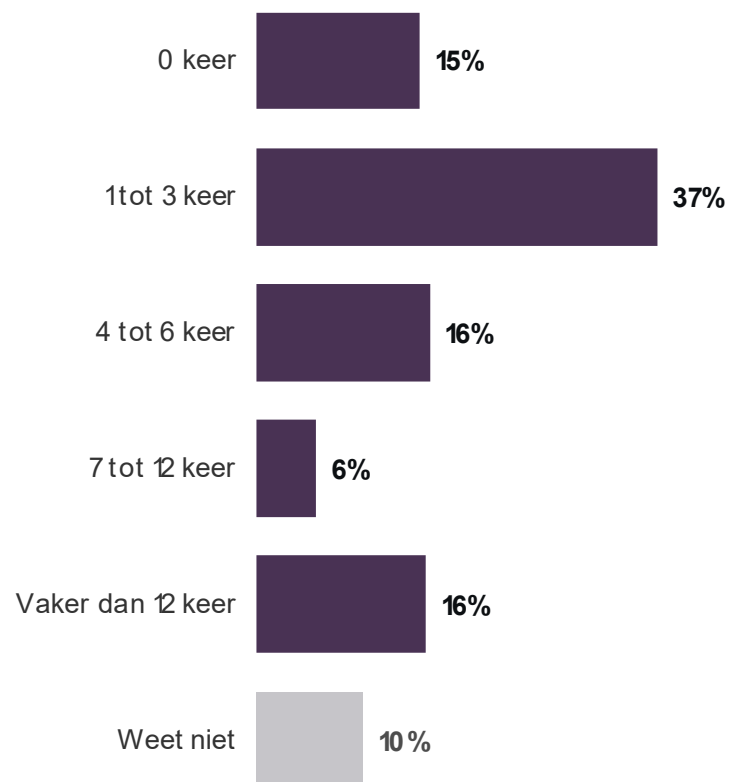
Van de mensen die wel eens contact hebben gehad met een persoon met een vluchtachtergrond, geeft 75% aan dat dat in het afgelopen jaar was. De meerderheid geeft aan dat ze 1 tot 6 keer contact hebben gehad met een persoon met een vluchtachtergrond (53%).

Mensen die in hetzelfde postcode wonen als een azc, hebben vaker meer dan 12 keer contact gehad met een persoon met een vluchtachtergrond dan zij die niet in hetzelfde postcodegebied wonen (25% en 15% respectievelijk).

Hoe vaak heb je in het afgelopen jaar contact gehad met (een) vluchteling(en)?

(Basis - Heeft weleens contact gehad met een vluchteling, n=550)

Contact met vluchtelingen ontstaat meestal spontaan of via werk

Contact met een persoon met een vluchtachtergrond komt het vaakst door een spontane ontmoeting of via werk tot stand (beide 33%).

Op welke manier ben je in contact gekomen met (een) vluchteling(en)? (Basis - Heeft weleens contact gehad met een vluchteling, n=550)

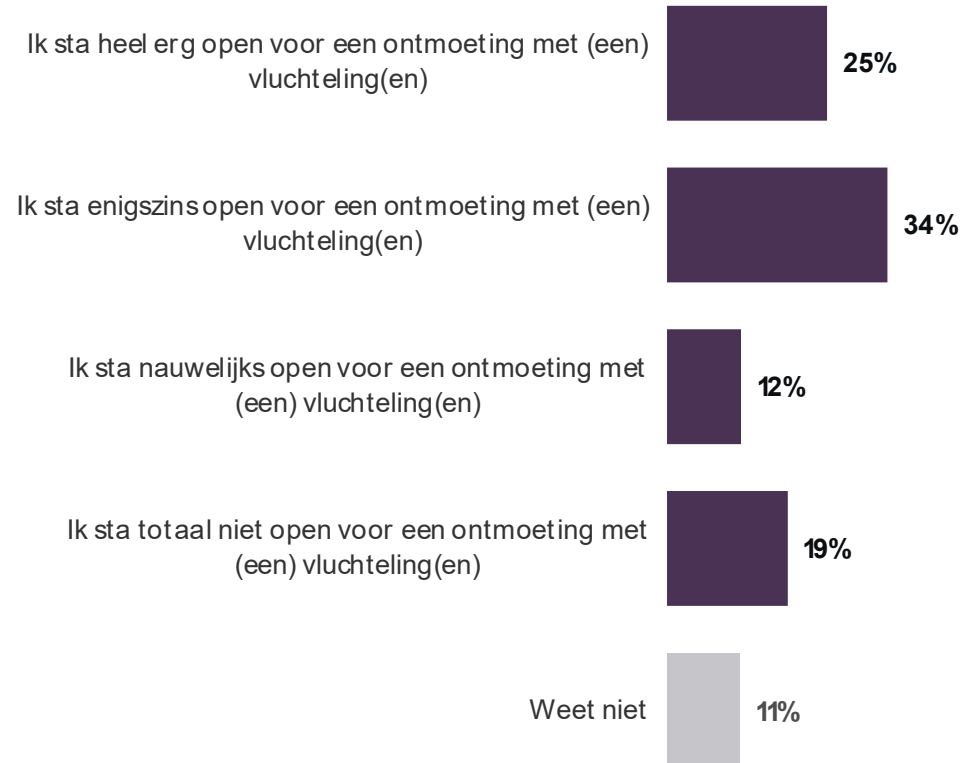
Drie op de vijf Nederlanders staan open voor een ontmoeting met een vluchteling

Drie op de vijf Nederlanders staan enigszins of heel erg open voor een ontmoeting met een persoon met een vluchtachtergrond (59%). 19% van de mensen staat hier helemaal niet voor open.

Mensen die al eerder contact hebben gehad met een persoon met een vluchtachtergrond, staan hier ook vaker voor open (73% vs. 40% bij mensen die niet eerder contact hadden).

In hoeverre sta je open voor een ontmoeting met (een) vluchteling(en)?
(Basis - Allen, n=1.009)

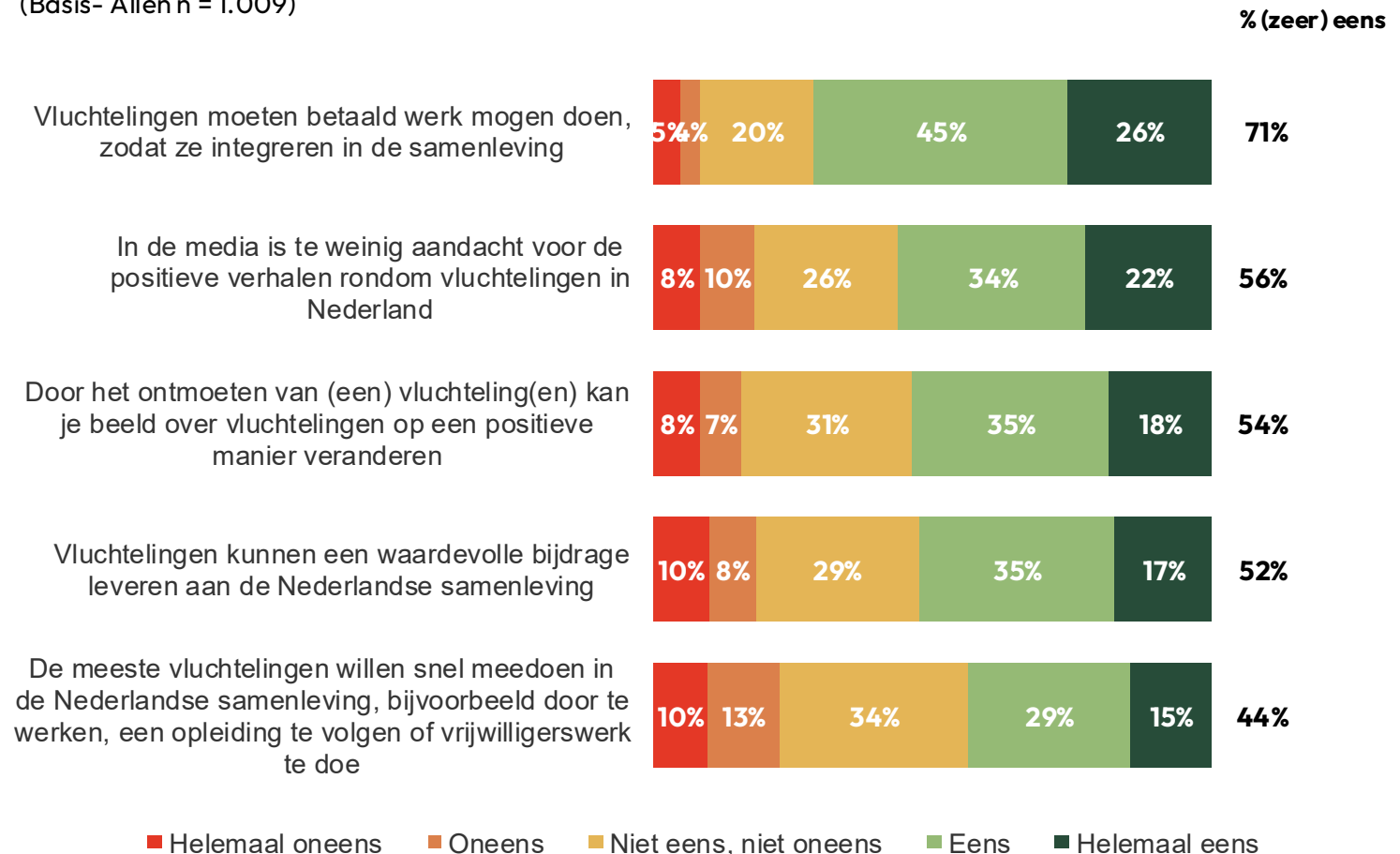
Zij die contact hebben gehad met een vluchteling hebben vaker een positiever beeld van vluchtelingen (1/2)

Op totaalniveau geeft meer dan de helft (54%) aan dat het ontmoeten van een persoon met een vluchtachtergrond het beeld van mensen met een vluchtachtergrond op positieve manier kan beïnvloeden. Bijna drie vierde vindt dat het mogelijk moet zijn dat mensen met een vluchtachtergrond betaald werk mogen doen zodat ze integreren in de samenleving (71%).

Mensen die aangeven dat ze wel eens contact hebben gehad met een persoon met een vluchtachtergrond, zijn het met alle stellingen vaker (helemaal) eens. Zo zijn zij het vaker eens met de stellingen dat mensen met een vluchtachtergrond betaald werk moeten mogen doen om te integreren in de samenleving (77% vs. 64% van de mensen die geen eerder contact hebben gehad), dat er in de media te weinig aandacht is voor positieve verhalen over mensen met een vluchtachtergrond in Nederland (63% vs. 47%), dat het ontmoeten van mensen met een vluchtachtergrond het beeld over hen op een positieve manier kan veranderen (63% vs. 42%), dat mensen met een vluchtachtergrond een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de Nederlandse samenleving (61% vs. 41%) en dat de meeste mensen met een vluchtachtergrond snel willen meedoen in de Nederlandse samenleving (51% vs. 34%).

Q. In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?
(Basis- Allen n = 1.009)

Zij die contact hebben gehad met een vluchteling hebben vaker positiever beeld van vluchtelingen (2/2)

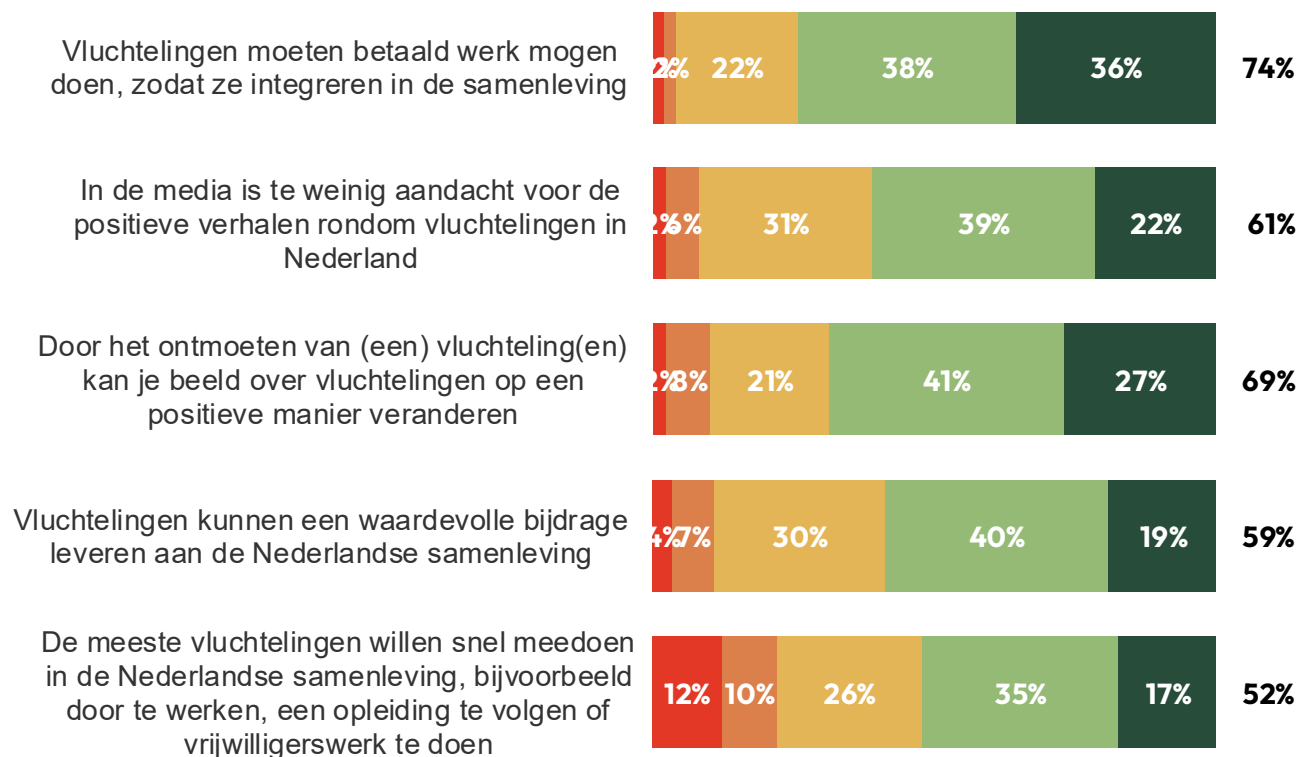

Mensen die in hetzelfde postcodegebied wonen als een azc geven vaker aan het er (helemaal) mee eens te zijn dat het ontmoeten van een persoon met een vluchtachtergrond het beeld over mensen met een vluchtachtergrond op een positieve manier kan veranderen (69% vs. 52% van de mensen die niet in hetzelfde postcodegebied wonen). Ze zijn het er ook vaker helemaal mee eens met dat mensen met een vluchtachtergrond betaald werk moeten kunnen doen (36% vs. 25%). Ze zijn vaker neutraal of (helemaal) eens dat mensen met een vluchtachtergrond een waardevolle bijdrage leveren aan de Nederlandse samenleving (89% vs. 81%) en dat er te weinig aandacht is voor de positieve verhalen rondom mensen met een vluchtachtergrond in Nederland (92% vs. 81%).

Q. In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?

(Basis- woont in postcode azc n = 95)

% (zeer) eens

■ Helemaal oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Helemaal eens

Bijlagen

Bijlage – Onderzoekstechnische informatie, kwantitatief

Veldwerkperiode

Het veldwerk is uitgevoerd in de periode 12 mei t/m 18 mei 2026.

Methode respondentenselectie

Uit het StemPunt-panel van Motivaction.

Incentives

De respondenten hebben als dank voor deelname aan het onderzoek punten voor het StemPunt spaarprogramma ontvangen.

Weging

De onderzoeksdata zijn gewogen (zie ook bijlage gewogen en ongewogen data), daarbij fungeerde het Mentality-ijkbestand als herwegingskader. Dit ijkbestand is wat betreft sociodemografische gegevens gewogen naar de Gouden Standaard van het CBS.

Bewaartermijn primaire onderzoeksbestanden

Digitaal beschikbare primaire onderzoeksbestanden worden tot tenminste 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard. Hetzelfde geldt voor schriftelijke primaire bestanden zoals ingevulde vragenlijsten. Een uitzondering vormen beeld- en geluidsopnames van respondenten, deze worden ten hoogste 6 maanden bewaard.

Overige onderzoekstechnische informatie

Overige onderzoekstechnische informatie en een exemplaar van de bij dit onderzoek gehanteerde vragenlijst is op aanvraag beschikbaar voor de opdrachtgever.

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage – anders dan integrale publicatie – is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International bv

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid

Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

**meer zien
meer weten
meer betekenen**

motivaction
insights and strategy

Motivaction International bv

Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl
www.motivaction.nl